

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Pisanište številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. večer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1137.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava lista. Nefrančni listi. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrančni listi. Pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na uredništvo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzojavne vesti).

V južno-kitajskem morju.

LONDON 20. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija, da je bil vročen Francoski vladni formelen protest. Kakor so istemu listu iz Šangaja javili, sta dva parnika, ki sta v soboto plula mimo zaliva Kam-Rank, poročala, da nista videla tamkaj nobenih ruskih ladij.

SAIGON 20. Rusko brodogradništvo se nahaja še vedno v zalivu Kam Rank. Admiral Jurgučev je odredil vse potrebno, da se ohrani nevtralnost.

TOKIO 20. (Reuterjev biró). Akoravno ni dospel semkaj nobenih direktnih poročil, se tukaj misli, da se baltiška eskadra nahaja še v zalivu Kam-Rank ali pa v kakem drugem anamskem pristanišču ter čaka tam na tretjo eskadro. Poročilo, da križari admiral Roždestvenski blizu Kam Ranka ter da kontrolira nevtralne ladje, povečuje tukaj razdraženost proti Francoski, ki dovoljuje admiralu, da uporablja pristanišče Kam Rank kakor oporišče za svoje operacije. Od strani japonske vlade ni slišati ničesar, da bi se bila pri francoski vladi pritožila. Listi zahtevajo energičnejše postopanje.

HONGKONG 20. (Reuterjev biró). Guverner je izdal proglas, ki je naperjen proti izvozu premaga; dovoljen je izvoz samo ene vrste premoga, za kar je pa treba dobiti privoljenje pristaniščnega nadglednika.

PARIZ 20. »Agence Havas« poroča: Vesti, razširjeni v nekaterih inozemskih listih, češ, da je Japonska na formalni način protestirala pri franc. vladi radi kršenja nevtralnosti po ruski eskadri, ni v tukajšnjih diplomatskih krogih ničesar znano. Ruska eskadra se že več dni nahaja iz francoskih vod.

Dogodki v Rusiji.

VARŠAVA 20. V predmestju Povonski je redarstvo in vojaštvo v minoli noči aretvalo 200 oseb. Pri teh osebah se je našlo mnogo revolverjev.

PROSKUROV 20. V 50 va eh okrožja Kamenec Podolski in Proskurov je opaziti gibanje kmotov, ki je naperjeno proti posestnikom. V omenjene vasi je bilo odposlano vojaštvo.

Brzojavne vesti.

Umivanje nog v cesarski palači.

DUNAJ 20. Cesar je danes po starodavni navadi v dvorani za ceremonije umil noge dvajsetim starčekom. Prisotni so bili člani cesarske hiše, člani diplomatskega zbora, ministri zunanjih stvari gr. Goluchowski, nekateri drugi ministri ter državni in dvorni dostojanstveniki, predsednika poslanske in gospodarske zbornice, generali itd.

PODLISTEK.

184

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — O.

— Daj, Agata, je namigal Kačič, a ženska je zamahnila visoko in udarila pijanega malopletiča z metlo po glavi. Primorec pa ga je brenil z nogo od zadej, da je padel na trebuh po tleh.

Živio Kačič! je zaklical Prodanč na mizi, zalutčavši svoj vrč za malopletičem.

— Ha! Ha! Ha! Živio Kačič! Doli z Iskarijotom! so besnili častniki v en glas.

— Hodi semkaj! je zaukal Prodanč, z mize razširivši svoji roki, poljubi me, preporejena devica moja, tvoja metla te je pomladila za deset let. In človek je nabral gobček svoj.

Ribiški kongres.

DUNAJ 20. Nadvojvoda Fran Ferdinand je prevzel protektorat nad mednarodnim shodom, ki se bo vršil na Dunaju od 4. do 9. junija t. l.

Štrajk železničarjev v Italiji.

RIM 20. Jutranji listi so konstatovali oboljšanje prometa na železnicah. Vlaki vozijo na vse strani. Med drugimi je včeraj odpotovalo od tukaj v Neapelj in Firence 2400 oseb.

RIM 20. Prometne razmere pokazujejo danes nadaljno boljšanje. Splošno se kažejo znamenja, da hočejo štrajkoveci zopet iti na delo. V Rimu je položaj v obče dovoljen. V Toskani so prometne razmere vedno boljše. V Bolonji so v prometu skoraj vsi osebni in tudi nekateri tovorni vlaki. V Benetkah je osebni promet popoln, tovorni dovoljen. V Milanu se vzdržuje promet s postajami, ki leže ob Adrijskem morju. Tudi na jugu se je položaj zboljšal. Iz Neapelja so danes odšli dnevni vlaki v Reggio Calabria. Na Siciliji je položaj trajno dober. Le v Cataniji štrajka nekoliko strojevodij in kurjačev.

Francoska zbornica.

PARIZ 20. Včerajšnja debata v zbornici ni spremenila nazorov novinarstva glede politike Delcassé-jeve. Večina listov, izvemši onih, ki veljajo za oficiozne, se izraža o izjavah Delcassé-ja neugodno.

Grška zbornica.

ATENE 20. Zbornica je izvolila vladnega kandidata Roma svojim predsednikom. Zbornica odobri adreso v odgovor na prestolni govor in proračunski provizorij ter se potem odgodi do velikonočnih praznikov.

Nemiri na Kreti.

MALTA 20. Angleška križarka »Venus« je odplula danes na Kreto. Križarka »Diana« pojde jutri za njo. Križarki odplujeta na Kreto radi tamošnjih nemirov.

Angleška kraljeva dvojica v Alžirju.

ALŽIR 20. Kralj Edward je včeraj priredil na jastri »Victoria and Albert« dirč, na kateri so bili povabljeni guverner in načelniki civilnih in vojaških oblastij. Med dinčjem je kralj napil Franciji. Guverner je odvrnil, da ostane obisk kraljeve dvojice v dobrem spominu.

Povodnji v Srbiji.

BELIGRAD 20. Iz več krajev v drželi se poroča o velikih povodnjih. Na železniški črti Niš—Vranja je voda razrušila železniški most, radi česar je na tej črti ustavljen tovorni promet, osebni promet se vrši na način, da morajo potniki presedati.

Bolezen otrpnenja hrbtnega mozga.

GMUNDEN 20. Uradno poročilo pravi, da ni bil prijavljen noben slučaj bolezni otrpnenja hrbtnega mozga ter da sploh ni v okrožju vasi Edlingbach, o kateri so listi poročali.

— Napni tudi ti, Agata! Ha! Ha! Ha! Ha! je bučala vsa družba.

— Ah, se je obrnila Agata ob predznem smehu proti četi, mislite-li, da me je sram? Drži, mladi gospod! je vrgla metlo od sebe, pristopila k mizi in nabrala debeli ustnici: Na mladenič moj!

Prodanč se je nagnil, usta so se pritisnila na usta, da je emoknilo na široko ves zbor pa je začel vriskati, ploskati, ropotati in klicati:

— Vina! Vina! Toči Agata!

Tomaž je gledal mirnega očesa ves ta dirndaj. Saj ni videl tega prvokrat, a za račun se ni bal. A ko se je dirndaj jel motati ob kričanju v besno kolo, ustal je in se dremsje umaknil v svojo kamrico pod streho.

— Počakaj, mu je prišepnil zdravnik, ki se je bil skril v temen kot, pak je prijel krčmarja za rokev.

— Kaj je? se je obrnil posledaji.

— Šor Tomaso, ako poznaš Boga, dovoli, da prenočim pri tebi, pa bodi tudi na senu.

Josip Juraj Strossmayer.

Strossmayer in Rusija.

Malo tednov pred svojo smrtjo se je Strossmayer — kakor poroča »Novoje Vremja« — nasproti neki dami sledeče izjavil: Vem, da so sedaj mnogi začeli dvomiti na Rusiji in nje visoki nalogi v krščanstvu. Žalostno je čuti, da sedaj tudi mnogi v Vatikanu stoje na strani Japoncev in proti »šismatičkom«, kakor je bilo za časa rusko-turške vojne, ko so iz Vatikana blagoslovljali čete, ki so se vojevale proti Rusom. Jaz pa kakor krščan ne morem drugače, nego da žalujem na smagah budistov na ponižnimi slovanskimi vratarji, ki zato niso bili pripravljeni za novo vojevanje, ker je njihov car sanjal o idejalu vseh krščanov: o miru na vsem svetu, za kateri molimo v vsaki molitvi. Gospod Bog je poslal na Rusijo zasluženo izkušnjo, kajti njena diplomacija na skrajnem vztoku se je bila dala zavesti od posvetnega blaga in je pozabila na slovansko osvobodilno misijo na bližnjem vztoku. Vzlic sedanjim porazom verujem jaz v končno zmago Rusije, kakor verujem tudi v njeno misijo za spravo med cerkvama. Naj bi mi Bog dovolil še nekoliko let, da bom mogel biti priča slovanskega veselja.

Kako je nastala deviza Strossmayerjeva.

Bilo je spomladi leta 1850., ko je mladi škof Strossmayer škal na Dunaju svoje prekonizacije. V tem času je prišel med svoje prijatelje in jim rekel: »Gospoda moja, narod v moji domovini me pričakuje z veseljem. Moje imenovanje za škofa je narodu všeč in zato se mu hočem izkazati hvaležnega. Toda, bratje, treba je, da stopim predenj s primernim geslom. Potem je škof vzel košček papirja in prečital nekaj verzov, ki si jih je mislil izbrati za devizo. Nikar ne storite tega, je dejal Metel Ožegović, vaše geslo mora biti kratko in jedrnat, kakor Jelačičvo »Kar Bog da in sreča junaška!« Vsak je predlagal kaj drugega; naposled se je oglasil Kukuljevič in rekel Strossmayerju: Nikar ne iščite gesla v verzih, ampak postavite ga, da vas bo narod umel. »Škof hoče vse žrtvovati za vero in domovino. Tedaj je škof skočil kvišku in vskliknil: Prav imate Ivane: »Sve za vjero i domovinu!«

Dalmacija in Avstro-Ogrska.

Justitia regnorum fundamentum.

I.

Trhli stebri avstro-ogrškega dualizma se majajo v svojih temeljih. In če se ni še v tej naši babilonski državi postavil na noge pravi politični Samson, pa ta čas ni ravno tako daleč. Politične mizerije v Avstro-Ogrski so rodile logično gospodarsko stresanje toliko

Ti-le bi me ša zaklali, vse mesto jih je polno. Že sem enkrat izletel na tvoja vrata. Per dio santo! Daj, pa bilo tudi na senu! Joj, joj! Tu-le trebuh, trebuh! je začel zdravnik stiskati trebuh. Zdravil te bom zastoj do groba.

— Še tega bi mi trebalo, je zamrmral krčmar, jaz imam svoj pelinkovec v pivnici. Hodi zdravnik. Moreš prenočiti v Agatini izbi. Saj tako ne pride kmalu in naj spi v kuhinji. Odišla sta, ali dolgo se je zdravnik obračal po postelji brez spanja, otipaje si trebuh in poslušaje peklenski vrišč doli v krčmi.

XIX.

Zopet je mlademu kralju Šišmanu zasijalo solace sreče po mnogih burnih dneh. Hrvatska, Dalmacija in Slavonija so zopet moje, je mogel na ves glas vaklikati v svet in z oholim ponosom obhajati te krvave poljane, te tužne ruševine na bratekem razbojišču. Na široko in na daleč je sijalo njegovo veličje in se glasila njegova slava.

v Cs'ajtaniji, kolikor v Translajtaniji. Pod politično zaveso se razvema čim huja gospodarska borba med Dunajem in Budimpešto. Pa kakor so v državi Habsburgov niso poleg Nemcev in Madjarov v dualističnem nemško-madžarskem objemu nikdar jemale v obzir druge narodnosti avstro-ogrške, tako niso imele te narodnosti niti z gospodarskega gledišča nikdar ni najmanjših misli za se na polno pogrneni politično gospodarski mizi. Najbolj in najhuje so trpeli politično in ekonomično južni Slovani po ubijalnih posledicah avstro-ogrškega dualizma. A vsa težina tega nemilega prekernega stanja zvalila se je kakor Sisifov kamen na po vekovih izmučena prsa hrvatskega naroda v Cis- in Translajtaniji.

Dalmacija, ta pravi biser hrvatskih dežel v državi habsburški, smatrana je bila vedno, do nedavno, kakor quantité negligeeable. Še le leta 1866, tedaj, ko je Tegetthof se svojimi junaškimi hrvatskimi mornarji zmrvil pod Visom vojno mornarico italijansko, spomnili so se na Dunaju, da tam na kamenitih obalah Jadranskega morja je neka kraljevina Dalmacija, v kateri žive in se v potu svojega obraza preživljajo tisti Hrvatje, ki so se v zgodovini habsburške države bili zanjo in jo branili vsikdar na kopnem in na morju.

No, to spominjanje je bilo le začasno. Dalmacija ni imela nič dobrega od tega. In da ni žilava mišica dalmatinskega težaka sadila vinske trte v trda kamenita tla po otocih in Primorju, a po dalmatinskem Zagorju izsiljala s oralom in jekleno motiko iz zemlje žitno in turšično hrano — da niso pod solncem in vetrom požrtele pesti dalmatinskega mornarja, iz morskih globin lovile ribo ter da niso po visokem morju raznašale na jadrenjačih znojne plodove težakove in poljedelčeve muke in dela t'a v Trst in na Reko, ne bi bila imela Dalmacija niti pesti turšične moke, in žličice oljkega olja, ni čašice rujnega vina, da ostane živa in zdrava. S svojo muko in svojim trudom, svojo moralno jakostjo se je vzdržala ta kršna Dalmacija, da prehranja sebe, da daje vladarju vojakov, in da plačuje državi krvavi davek za vzdrževanje vojske na kopnem in na morju, za plačevanje uradništva in za pokrivanje nje državnih potreb.

Težke narodno-gospodarske potrebe pritiskajo danes Dalmacijo od Raba do Špiča. Pa da nima Dalmacija tistega sinjega morja svojega, kaj bi bilo iz nje? Sralovje in puščava. Ob siromašno glavo dalmatinskega Hrvata so udarjala avstro-madžarska kljubovanja. Niso dopuščala, da bi železniška lokomotiva hitela iz Hrvatske v Dalmacijo. Od kar sta Bosna in Hercegovina prešli iz turške uprave pod skupno upravo avstro-ogrsko — kakor da se je sam Belcebub zaklel in zarotil proti Dalmaciji. Kaj? Ima-li Dalmacija kak človečansko pravo do svoje narodno-gospodarske ekzistencije? Kje stoji to zapisano? Tako so mislili in govorili Madjari. Kaj?

Saj je liga ležala v krvi kakor strta kaša, ki je bila grozila, da zlomi njegovo želzo. Koliko razgretih glav ni strl ta besni boj, koliko jih ni pokončal krvniški meč! A duša zveze, bratje Hrvati, so zapustili na tem zemljišču le propale nade in so goloroki pregnanci iskali boraške zavetišča pod streho bosanskega kralja Tvrdka. Visoko je sedaj dvigal glavo sicer plahi Šišman, visoko kakor Cezar. In kakor je licemerno laskanje po suženjski šepetalo okolo njegovih ušes, kakor se je dvigalo iz prahu proti njemu kadilo izmišljene hvale: vtepla se mu je v glavo misel, da je on res junak in zmagovalac, o čemer je pa pozabljal, da je meč dveh orjakov hrvatskih — Nikole Gorjanskega in Ivana krškega — nadvladal dva orjaka hrvatske — Ivaniša Horvata in Ivana Paleznika — v krvavem razdoru, in da je temu kumovala zver svetega Todora — be-neški krokodil.

(Pride še.)

Mari naj se radi Dalmacije sprema z Madjari? Tako so govorili in delali nemški oblastniki na Dunaju.

In vendar.

Prepirajo se. Tržejo se. Blizu obojnih je morje. Že so padli, pehajoči se, na morsko obalo. A v zapenjena usta jim udarja slana voda hrvatskega morja tam na obrežju kamenite Dalmacije. Pa, kaj je to? Kdo sta ta dva borilca? Mari kipi zbog Dalmacije v njiju srečih grenki žolč in zelena jeza proti drugemu?

Da — tako je!

Adriaticus.

Program slovenskega akademičnega društva „Ilirija“ v Pragi.

1. Ilirija je organizacija, ki hoče, razvijajoč sile posameznika v korist celoti, povzdigniti slovensko dijaštvo duševno, pravno in gmetno. V samopomoči in delu vidi rešitev vsakega organizma. Narodno delo je prva dolžnost vsakega Ilirijana, kateri se klanjajo vse druge.

2. Smatra vsestransko izpopolnitev narodnega šolstva temeljem emancipacije slovenskega naroda in posebno povdarja potrebo ustanovitve slovenskih srednjih in visokih šol.

3. Smatra organizirano delo za gospodarsko povzdigo vsega naroda predpogojem narodne osamosvojitve in vidi v spoznavanju in umevanju sodobnih socijalno ekonomskih vprašanj kakor bistven del potrebne splošne izobrazbe akademika.

4. Smatra razdirajoče razlike med narodom, izvirajoče iz imetka in nasprotstva med duševnim in telesnim delom, za neopravičene; zato stoji na stališču splošne in enake volilne pravice. Razliko, izvirajočo iz neizobraženosti upošteva in hoče z razširjanjem vsestranske omike manjšati to zlo.

5. Ne pripada nobeni političnih strank. Isto razmerje do njih od strani posamičnika v akademski dobi je potrebno za svobodni razvoj njegovega političnega prepričanja.

6. Navaja člene k praktičnemu izvrševanju slovenske vzajemnosti. V to svrhu goji sistematične stike z vsemi Slovani, v prvi vrsti s Čehi, ter proučava njih kulturne, gospodarske in politične odnose.

7. Zahteva za vedo in umetnost vsestransko svobodo.

8. Smatra vero za zasebno stvar družbenikov, ki ne spada v njen delokrog.

9. Ne stoji na stališču brezpogojnega zadoščenja z orožjem.

10. Želi si prijateljskih odnosov z vsemi slovensko in slovansko-narodnimi družbami, katera po svojih programih ne nasprotujejo njenemu programu; z ostalimi stopa v dotiko le tedaj, kadar velela narodna dolžnost.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 20. aprila 1905.

Francoski listi poročajo na temelju petrograjskih poročil o novi verziji glede načrtov admirala Roždestvenskega. Isti namerava baje ostati severovzhodno od Saigona, torej na obali Indo-Kitajske ter tam počakati eskadro Nebogatova in tudi četrto eskadro, eventualno tudi napada admirala Togo. Še le potem, ko bo Roždestvenski imel skupljeno vse rusko brodoge, da se poda dalje proti severu. Ob tem se nadeja Roždestvenski, da zgubi Togo potrpljenje, da ga poišče s svojim brodogem pri Saigonu ter da ga daleč od Japonske, torej ob neugodnih razmerah napade. Ta vest ne odgovarja dejanskim razmeram, izlasti že radi tega, ker ne bo možno, da ostane rusko brodoge dlje časa ob obali francoske Indo-Kitajske radi vedno rastočega razburjenja na Japonskem. In današnja brzojavka iz Pariza poroča, da se je japonski odposlanec v Parizu že pritožil pri ministru Delcassiju radi kršenja nevtralnosti po ruskem brodogu. Roždestvenski utegne sedaj počakati le tretjo eskadro ter potem takoj pluti dalje proti severu.

Eskadra Nebogatova in četrto baltičsko brodoge.

Iz Džibuti poročajo, da se je več ladij ruske glavne flote pridružilo tretji baltičski eskadri pri Sokotri ter se od tam odpeljalo proti Diego Garcia. Tukaj počakajo prihod četrte eskadre, katero pričakujejo v Džibuti v štirih tednih.

Moč japonske armade.

— Neki vojni dopisnik lista »Novoje Vremja« se bavi z vprašanjem, kako močna da je bila japonska armada pod maršalom Ojamo, ki se je vdeležila zadnjih bojev. Dočim jo cenijo angleški viri na 500.000, ameriški na 600.000, meni dopisnik, da je štela le 325.000 mož in 1000 topov.

Narodni napredek ogrskih Sasov.

Budimpeštanski list »Budapesti Hir-lap« je priobčil izvanredno zanimive podatke o velikem napredku ogrskih Sasov. Isti delujejo v svoji narodni propagandi povsem kakor Romuni. Malo se govori ali mnogo se dela. Voditelji tega narodnega delovanja so denarni zavodi. Radi njih je vseh gotov. Saški denarni zavodi imajo sistemizirani program, kateremu je svrha: zbrati v eno centrum vse, kar je saškega in zvezati tedaj medsebojno z močnimi nerazrešljivimi vezmi.

Prva in glavna briga jim je, da spodbujajo vsa madjarska posestva ter jih potem tirajo na dražbo. A to jim ni težko, ker so vsa madjarska posestva zelo zadolžena, izlasti v saških okrajih. V zadnjih treh letih so bila prodana na dražbi tri madjarska posestva od 6500 katastralnih oralov, a vse tri posestva so kupili saški denarni zavodi, parcelirali so jih nato v dele po 5 do 10 oralov ter jih potem prodali saškim kmetom pod jako ugodnimi pogoji.

Razum tega kupujejo saški denarni zavodi, kar se madjarskega posestva sploh proda. V občini Cinkmanter je neka saška banka v minolem letu kupila in preplačala posestvo za 20.000 kron, samo da ga je iztrgala madjarskemu kupcu, ker je bilo to zadnje madjarsko posestvo v tej občini. Na ta način so si Sasi v nekoliko letih osvojili Tizenharomfalu (to je skupino 13 malih občin med dvema rekama) in povsem iztisnili madjarski življ. Toda, ne dela se tukaj samo na tem polju. Sasi si osvajajo tudi trgovino. Ko pride h kaki banki mlad, podjeten in naobražen izučen trgovski pomočnik z željo, da odpre samostalno trgovino, dobi takoj izdatno podporo. Banka mu posodi od 4000 do 10.000 kron po najnižih obrestih ali pa popolnoma brez obresti. Posojeno svoto mora povrniti v desetih in več letih v malih obrokih.

Seveda mora tak mlad trgovec izpolniti gotove pogoje: odpreti mora prodajalnice v saškem mestu ali vasi, služiti mora saški propagandi, nameščati mora v svoji trgovini samo Sase itd. Kaki da so ti pogoji v podrobnostih pokazuje najbolj dejstvo, da so nekemu Sasu odtegnili podporo, ko se je seznanilo, da — se namerava oženiti z Madjarko.

Sasi se mnogo brigajo tudi za svojo inteligenco. Največ svojih sinov pošljejo v duhovski in učiteljski stan, ker tako zmorejo isti najbolj služiti njihovim ciljem. V juriste in zdravnike jih dajo le toliko, kolikor jih zamorejo rabiti v saških pokrajinah. Kdor da svojega otroka v državno službo, tega imenujejo renegatom in tak se ne sme nadejati več nobene podpore od strani saških bank. Sasi posebno mnogo žrtvujejo za svoje dijaštvo.

Na budimpeštanski in dunajski univerzi imajo saški dijaki svoje društvo in svoje prostore, svoje novine in svoje knjige in podporas društva, a vse to podpirajo denarni zavodi, v katerih vodijo besedo saški prvaki po denarju in duhu. Glavno besedo ima centrala v Vel. Tibinju. Odtod se da vsaki stvari direktiva. Ta organizacija — pravi »Budapesti Hir-lap« je vzorna ter je dosegla že velik uspeh. Saške občine iztiskajo Madjarstvo, zguščujejo se med seboj ter stvarjajo v Ogrski močno in čvrsto saško oazo.

O naslovu madjarski adresi

piše dunajski »Informations«: Osnova adrese, ki jo zbirna ogrska opozicijska predložila zbornici, nazivlja cesarja samo »apostolsko Velečanstvo« ter ne upotreblja besede »cesar (czasar)«. Z ozirom na to okolnost je dvomiti, ali li cesar adreso vprejel, v slučaju, ako bo zbornica za njo glasovala. Precedene o enakih slučajih ne manjka. Leta 1861. je bil povodom specialne debate o prvi adresi Deakovi odklonjen naziv: »Premilostivi cesar in kralj«. Opozicijska, ki jo je vodil Koloman Tisza (pocnejši min.), je našla, da ogrski zbor ni nikdar včlenil odpovedi cesarja in kralja Ferdinanda, da torej ne more njegov naslednik nositi naslovov, do katerih ima še pravico Ferdinand V. Kočno je bilo sklesano na predlog poslanca

Varady Gaborja, da se vladarja nagovori le z besedami »Felséges ur!« (premilostivi gospod!) Radi tega je cesar v posebnem reskriptu odbil omenjeno adreso. Na predlog Deakov je bila potem vzpostavljena popolna titulatura in cesar je adreso vprejel. Možno je, da se sedaj dogodi kaj sličnega.

Drobne politične vesti.

Dogodki v Rusiji. Kakor poročajo iz Vratislave »Berliner Tageblatt«, je bil novoimenovani policijski načelnik v Čenstohavu, Pozov, zastrupljen. Že ko je nastopil svojo službo, je prejel pretilno pismo, v katerem mu je bilo priobčeno, da mu je živeti le še 8 dni. Policijski načelnik je vsled tega prosil, naj bi ga premestili, čemur se je tudi ugodilo, a teroristi so prej izvršili svojo grožnjo.

Domače vesti.

Imenovanje v sodnijski stroki. Sodni adjunkt dr. Oskar Cumer v Sežani pride v Trst, sodni adjunkt v Piranu dr. Biasotto pa v Sežano.

Italijanski vohuni v naših deželah. Iz Senožeč nam pišejo: Minolo nedeljo je prišel semkaj neznan eleganten gospod, ki je govoril s goljitalijanski. Ogledal si je naš trg ter šel naposled v grad kneza Porcia, kjer je zahteval od oskrbnika, naj mu izkaže grajske posebnosti. Zatrjeval je tudi, da je sorodnik samega kneza Porcia, kar pa se mu seveda ni verjelo.

Ker se je elegantni gospod z zlatimi naočniki edel sumljiv, so ga orožniki zaprli. Drugi dan ga je sodišče zaslišalo in odredilo, da so orožniki moža takoj odgnali v Ljubljano dež. sodišču na razpolago. Ker je imel pri sebi 400 frankov, se ne ve, kakšne namene je imel ta laški gospod. Sicer se že razjasni.

Iz Pule pa poročajo, da so dne 17. t. m. ljudje, ki so šli proti Siani, videli, kako je en orožnik gнал v zapore dva gospoda, katerih vnanost je ovajala, da sta Italijana. Pozneje se je doznalo, da sta to sinova Italije, te velike prijateljice naši Avstriji in da sta se »zabavala« s tem, da sta fotografirala utrdbo sv. Danijela in polje altursko.

Kakor vidimo torej, postajajo obiski »prijateljev« iz Italije čim pogostejši in — interesantnejši. Kar je pa najinteresantnejše na teh interesantnih pohodih, je dejstvo, da se mili gostje najbolj interesirajo za utrdbe in pa za točke, ki bi mogle biti strategično važne v bodoči vojni med Avstrijo in nje — zavezniki.

»Ljudski oder«. (Dalje). Najprej so upoštevali znanost v starogrškem narodu. Tam pa je bila znanost last vsega naroda. Zato je bil pred Kristom grški narod nositelj vse prosvete. — Ob rojstvu Kristovem pa je bilo človeštvo ob robu propada in je bilo suženjstvo ljudstva na svojem višku, ker je bilo zatirano od viših slojev, ki so razpolagali z znanostjo in jo izkoriščali. Naravno je torej, da je krščanstvo vera ubogih in zatiranih in kakor taka nekako v nasprotju z znanostjo, ker se je ta poslednja izražljala proti zatiranim. Krščanstvo je končno zmagovalo zapustitve nauk, da smo vsi ljudje enaki. Ali dolgo ni mogel obveljati ta nauk. Še le francoska revolucija je pokazala, da ne gre več tako dalje. Ves socijalni razvoj v človeštvu se daja torej razdeliti v dve dobi, med katerima je kakor mejnik francoska revolucija. Popred je veljalo načelo neenakosti in predpravic stanov in narodnosti. Francoska revolucija je proglasila načelo: od rojstva smo vsi enaki. Proglasili so geslo: enakost, bratstvo, svoboda. Ali tako so voditelji revolucije učili v teoriji, v praksi pa je nadvladoval tudi potem princip egoizma, namreč, da je dovoljeno vsako sredstvo za okoriščenje na svojem bližnjem. Danes velja svoboda povsodi — na papirju. Onim, ki nimajo sredstev, da bi se združevali in organizirali, ta svoboda na papirju prav nič ne pomaga. Moderna svobodna konkurenca je sicer gotovo koristna uredba, ali ima tudi svojo senčnato stran. Jedni zmagujejo v njej in tem je prav dobro, ali onim, ki se niso mogli vzdržati, je gorje. Svobodna konkurenca pomenja silen neusmiljen boj za obstanek. V tem boju pa zmaguje le oni, ki je močan. Ta boj se bje dandanes na vseh poljih in v vseh strokah. In zmagaja vedno na strani onega, ki je močnejši. Po takem vidimo, da niti danes ni še enakosti in da ista spada še vedno v državo idejalo.

V naravi se uveljavljata dve sili: jedna, ki hoče vse izjednačiti, druga pa vsotvarja razlike in razdvaja. Naša dolžnost je, da se borimo proti oni sili, ki dela razlike in razdvaja.

Najdragocenejša pridobitev za človeštvo je: svoboda misli, toleranca. V imenu te je bil nastopil Luter in je njegov nastop podal novih lepih idej. Ali tudi luteranstvo je bilo nestrpno in je kruto proganjalo drugače misleče. Tudi v luteranskih deželah so postavljali gromade. Oficijelno luteranstvo nima torej pravice, da bi kaj očitalo katolicizmu. Vse to pa nam je v dokaz, da sama verska dogma brez znanosti ne more povzdigniti človeštva.

(Zvršetek pride).

Dela pri železniškem mostu čez Sočo pri Solkanu vzbujajo vseobčo pozornost. Sedaj je napravljen že lep kos spodnjih del, in veliki oder, kolene in drugo da slutiti, kako kolosalno delo, nekaj izrednega, bo ta železniški most. Dne 7. t. m. je bil nastal pri teh delih kar nakrat ogenj. K sreči se ga je hitro pogasil, da ni niti govora o kaki škodi. Ali ta ogenj je bil tako skrivnosten in nastal je v takih okoliščinah, da je trdka, ki gradi most, hitro prosila ministerstvo, naj ji da za stražo orožnike. Dovoljenje je prišlo hitro, in sedaj stražita vedno dva orožnika most, kakor smo že poročali. Ali je nastal ogenj po nesreči ali je bil položen za hudobnim namenom, o tem se dosti ne preiskuje, govori pa se splošno o slednjem, da si se je držalo vso reč s početka kolikor mogoče tajno. Pravijo, da bi bil zažgal neki laški delavec nalašč, in sicer bi bil vzel v svoj hudobni namen bencin. — Straži se delo od takrat najkrajnje, in po noči je most razsvetljen. — Kakor šujemo, je določeno, da se za železniška dela ob mostu pri Sv. Luciji ne vzame nijednega laškega delavca.

Po »Soči«.

Radi oropanja pisem. Pred nekoliko dnevi smo poročali, da so bili našli na progi takraj Celja zavitek denarnih pisem, katera so pa bila oropana njih vsebine. Včeraj predpoludne je bil pa tukaj aretovan 34-letni ambulančni poštni ekspediter Rudolf Nemec, in sicer v svojem stanovanju v ulici del Belvedere št. 18. Aretovan je bil pa na zahtevo caljskega preiskovalnega sodnika, kateremu je bila poverjena preiskava v tej stvari. Na Nemeca namreč pada sum, da je vsaj sokriv na oropanju onih pisem. Nemec je bil pridodeljen 10. dunajskemu poštnemu okraju. V njegovem stanovanju so našli pisemsko kuverto, na kateri je razvidno, da je bila oddana na pošto v Ameriki, a naslovljena je v Budimpešto. Ker so pa bila oropana pisma ameriške pošte, bi bil to dokaz, da je Nemec res kriv.

Veselični odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« naznanja svojim členom in prijateljem, da bodo na velikonočni ponedeljek, dne 24. t. m. navadne pesne vaje. Vaje začne ob 6. uri pop. in bodo trajale do 9. ure zvečer.

»Tržaško podporno in bralno društvo«. Občni zbor tega našega društva se je završil minolo nedeljo v popolno zadovoljnost vseh navzočih členov. Točke dnevnega reda so se razpravljale stvarno in mirno, kar znači, da sta bila vodstvo in odbor na svojem mestu v vsakem oziru.

Ob zaključku leta je štelo društvo 1048 členov. Društvena knjižnica se je tudi letos izdatno pomnožila in le z zadovoljstvom treba konstatirati, da udje, posebno pa mladina, vedno raje segajo po knjigah in po časopisih, ki so na razpolago v društveni dvorani.

Tudi v gmetnem oziru je društvo popolno napredovalo; imelo je namreč 5079 K 83 stot. prebitka, tako, da iznaša sedaj društvena rezervna glavica 35.117 K 39 stot. Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev vodstva, odbora in drugih funkcionarjev. Le-ta se je završila jednoglasno in z nastopnim rezultatom:

Predsednik: Kamušič Miloš, I. podpredsednik: Rože Josip, II. podpredsednik: Čudvot Matija, I. tajnik: Gregorič Josip, II. tajnik: Luznar Valentin, knjigovodji: Škedelj Ivan in Križman Ivan, blagajnik: Bukovič Fran, gospodar: Tavčar Josip.

Odborniki: Kovačič Ivan, Tomažič Ivan, Gasparič Fran, Žetko Ivan, Žetko Matija, Rolih Anton, Štok Vinko, Hvala Matevž, Rožo Miloš, Kovačič Anton, Rebek Fran, Kosovel Andrej, Legiša Josip, Kustrin Anton, Germek Gobijel, Vodopivec Josip, Štuba Fran in Makor Ivan.

Namestniki: Germek Miloš, Svetina Anton, Tavčar Josip II., Lozej Vid, Tomažič Fran, Albrecht Anton, Barič Miha, Gerbec Jernej in Humar Anton.

Pregledovalni odbor: Puhar Anton, Gradisar Matija in Antončič Matija.

Mirovna sodnija: Unek Ivan, Kukanja Anton, Kalan Andrej, Kraševic Martin in Ostrouška Fran.

Ženski odbor: Bukovič Franja, Štok Josipa in Purkart Marija.

Po dovršenem obnem zboru se je podal novoizvoljeni odbor v gostilno g. Bukoviča, kjer se je pri izvršni kapljici nekoliko poveseilo. O tej priliki so se spomnili tudi naše prekornostne družbe sv. Cirila in Metodija ter nabrali K 10.60.

Izgubil je nekdo dve zlati verižici in sicer na poti od zlatarja Vekjeta po trgu Goldoni in ulici Torrente proti kavarni »Balkan«. Dtičnik se je nahajal v kavarni od 1. in tri četrt pa do 3. in pol popoldne, nakar je zapazil, da nima več pri sebi omenjenih dveh predmetov. Kdor jih je našel, naj jih izvoli prinesiti v upravišstvo našega lista, kjer vdobi primerno nagrado.

Na deželnem sodišču se je vršila te dni zanimiva kazenska razprava proti 30-letnemu Ladislavu Ruszkowskemu, doma iz Sadogore v Bukovini, in sicer radi zločina goljufije. Dne 24. februarja t. l. je prišel Ruszkowsky v Trst k dimnikarskemu mojstru Valentinu Salatei, katerega sin se nahaja na Dunaju v ječi radi afere bomb. Ruszkowsky je rekel Valentinu Salatei, da je on viši paznik v dunajskih ječah, da je bil vedno v dotiki z njegovim sinom Justom in da ga je predsednik dunajskega sodišča poslal v Trst k njemu — Salatei-u — z naročilom, naj mu op — Salatei — izroči za njega — predsednika — svoto 5000 K. Za to svoto da on — predsednik — poskrbi, da bo sin Just izpuščen na svobodo.

Ruszkowsky je bil obsojen na 5 mesecev ječe.

Pazite na otroke. Sinoči okoli 7. ure je bil zdravnik pozvan v Barkovlje št. 297. na pomoč neki 2 letni deklici, ki je bila pala z neke visokine. Zdravnik je šel na označeno mesto in tam našel 2-letno Angelijo Bizjak, ki pa je bila le nekoliko opraskana na čelu in malo potolčena na levem stegenu. Padla je pa bila se zunanega hodnika, takozvanega »balsdurja«, ki je kakih 7 metrov od tal. Zdravnik je dale preiskal in, kakor rečeno, ni našel nikake druge vidne poškodbe, razen še povedanib. Vendar pa ni izključil možnosti, da je morda dete kaj poškodovano v notranjem in zato je odredil, da so je prenesli nemudoma v bolnišnico.

»V imenu zakona« izvršena tatvina. Policija je našla izvoščeka, ki je »slavno tatinsko komisijo« odpeljal izpred hiše, v kateri stanuje gospa vdova Del Moro. A ta je vedel povedati le malo. Iz njegovega pripovedovanja izhaja, da niso bili sami štirje, ampak še eden, ki je najbrž mej operacijo streljal na cesti. Prišedši pred hišo, je »Koban« odšel po stopnjicah, a kmalu za tem je prišlo po stopnjicah doli v vežo 5 oseb. Trije so bili čedno oblečeni, dva pa slabije. Eden teh poslednjih je imel pod pazduho velik omot. V tem omotu je bila najbrže »komisarjeva« uniforma, kajti izvošček ni videl nobenega v uniformi. Gospod »komisar« je namreč na stopnjicah alekel komisarso suknjo, zamenjal komisarso kapo z navadnim klobukom, in odločeno suknjo in klobuk zvil v omot.

V izvoščekovo kočijo so sedli oni trije, ki so bili čedno oblečeni, dočim sta odšla ostala dva po ulici del Farneto navzgor. Izvoščeku so ukazali peljati k sv. Andreju. Pred ladijedelnico sv. Marka so pa izstopili in plačali vožnjo, na kar se je izvošček, ne meneč se dalje za nje, vrnil v mesto.

Ja to je vse, kar se je zvedelo.

Tatovi. Ta naslov moramo dati atere: tipirati, ker ga rabimo vsak dan. Res ga ni sedaj več dneva, da bi nam ne bilo treba pisati o tatovih.

Predsinčnjim so — seveda neznani — tatovi ulomili v neko stanovanje v hiši št. 180 na Martezinu (Scala Santa). V stanovanju so pa iz neke omare vkradli dve popolni možki obleki, 6 možkih srajc, eno srebrno uro se zlato verižico, 3 zlate prstane in 45 kron denarja. Beleženja vredno je pa dejstvo, da je lastnik stanovanja v isti čas mirno spal v bližnji sobi, in da ga niso tatovi prebudili.

Zasačena tatova. Ta dva gotovo nista iz slavne družbe »veletatov«, ki že toliko časa nemoteno in živahno razvija svojo delavnost v našem mestu. Ta dva sta policiji, sodišču in ječi dobro znana Anton Glešič in Anton Veljak. Redarji so ju zasačili sinoči okoli 10. ure, ko sta hotela v ulici sv. Silvestra odpreti v pritližu biše št. 17. v istej ulici nahajajoče se prodajalnico zelenjadi gospe Natalije Parak. Seveda so ju redarji odvedli pod ključ v ulico Tigor.

Ako bi bila ta dva člena slavne družbe »veletatov«, bi se gotovo ne bila dala zasačiti in niti bi ne bila skušala ulomiti v prodajalnico — zelenjadi, kjer bi gotovo ne bila našla mnogo.

Poskus samomora. 18-letna Eliza Salvagno, stanujoča z materjo vdovo v hiši št. 25 v ulici Miramar, je — revica, že sedaj — nesrečna v ljubezni. Ta njena nesreča jo je spravila v tak obup, da je sklenila zpuštit ta svet. V to svrhu je šla včeraj v jutro na ozi travnik, ki leži ob Miramarški cesti takoj za dvorcem »Argia« in ki je znan vsakomur, če je šel le parkrat v Barkovlje. Seboj pa je Eliza vzela precej veliko stekleničico karbolne kisline, katero je izpila sede na omenjenem travniku. Malo pozaje je pa prišel tam mimo neki mož, ki je, videvši, da se deklina zvija v bolečinah, pristopil k njej. Spoznal je takoj, kaj da je nesrečnica počela. Vstavil je nektere ženske, ki so tam mimo neale mleko v mesto. Te so dale kandidatini groba piti mleka, kar je je takoj nekoliko pomagalo. Mej tem je pa oni mož poskrbel, da je bil k Elizi pozvan zdravnik se zdravniške postaje, ki je je, prišedši k njej, izpral želodec ter jo dal potem prenesti v bolnišnico.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Francozka in Japonska.

PARIZ 20. (7. ura 45. minut zvečer). [Agence Havas]. Japonski odposlanec v Parizu, dr. Motono, je ravnokar storil korake pri ministru za vnane stvari Delcasse-ju, da ga opozori na navzočnost ruskih vojnih ladij v zalivu Kam-Rank.

Dogodki v Rusiji.

JELISAVETPOL 20. Radi štrajka železničarjev je bil ustavljen promet na železnicah. Mesto je že 4 dni brez pošte. Guverner je uradno konstatiral, da je štrajk čisto gospodarskega značaja.

Witte odstopi.

PETROGRAD 20. Državni tajnik Witte je podal včeraj svojo demisijo.

Dementi.

PETROGRAD 20. (Petr. brz. agentura). Glasom poizvedeb iz verodostojnih krogov, je vest o imenovanju Schwanenbacha za ministra poljedelstva neresnična.

PETROGRAD 20. (Petr. brz. agentura). Vest, ki so jo priobčili vnani listi o zastupljenju policijskega mojstra v Czenstohovu, ni resnična.

Odkrite tajne tiskarne.

PETROGRAD 20. Tukaj je bilo odkritih deset tajnih tiskarn, v katerih so se tiskali proglesi.

Železniški štrajk v Italiji.

RIM 20. Zboljšanje prometa na železnici nadaljuje, ker prihaja povsod mnogo štrajkovcev na delo. Ekspresni vlak Ostenda-Brindisi, ki vozi angleško pošto za Indijo, vozi redno. Železniška služba v Siciliji se vrši tudi redno.

RIM 20. Skupina socialističnih poslancev v zbornici je sklenila izdati na železniško osobje proglas, v katerem se želi konec štrajka.

Amerikanci v Tokiju.

LONDON 20. List »Standard« poroča iz New-Yorka, da je vojni minister Taft vsprejel formalno povabilo, da obišče, povodom svojega potovanja na Filippine, Tokio kakor oficijelni gost Japonske. V potovalni družbi bodo miss Roosevelt, več senatorjev in poslancev.

Francozka zbornica.

PARIZ 20. Zbornica je razpravljala danes o 4. členu zakonskega načrta o ločitvi cerkve od države, ki govori o devoluciji cerkvenega imetka na bogočastne zveze. Ribot je opomnil, da je sedanja organizacija klera odvisna od škofov. Poročevalce je odvrnil, da se bo to organizacijo spoštovalo.

Noče se omenjenim katoliškim zvezam vzeti njihovega premoženja, da bi se ga dalo s izmat škim bogočastnim zvezam. (Pohvala v vsej zbornici.)

Angleška kraljeva dvojica.

ALŽIR 20. Angleška kraljeva dvojica je odpotovala v Bougie ter obišče Phillippville in Constantine. Kralj in kraljica odpotujeta najbrž v nedeljo iz Phillippville na Sardenijo.

Španska vojna ladija.

MADRID 20. Topničarka »Donna Maria de Molino«, ki je dne 15. t. m. odplula iz Tenerife in katero pričakujejo v Kadiksu, ni še dospela tjakaj. Ta zamuda provzroča nemir.

DARILA.

Za »Narodni dom« je podaril 1 K gospod Anton Ramor iz Ribnice na Kranjskem, povodom, ko je postal Tržačan.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je podarila gospa Marija Turk 10 K v počestčenje spomina svojega pokojnega soproga.

Za isto družbo je nabral Josip Prelog med člani »Trgovskega izobraževalnega društva« zbranih po obnem zboru v »Narodnem domu« K 11.40.

Trgovina.

Sorzna poročila dne 20. aprila
Tržaška borza.

Napoleon K 19.06—19.08—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.60—240.30 Francija K 95.30—95.50 Italija K 95.30—95.50 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.10—117.30, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 100.85 100.60, ogrska krona renta K 98.— 98.30, italijanska renta K —, kreditne akcije K 664.— 666.— državne železnice K 657.50 — 59.— Lombardi K 89.— 91.—, Lloydove akcije K 660.— 664.— Srečke: Tisa K 378.— 342.—, Kredit K 435.— do 496.—, Bodenredit 1880 K 310.— 319.—, Bodenredit 1889 K 308.— 316.—, Turške K 144.— do 146.— Srečke — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.96	100.85
„ „ srebri	100.90	100.90
Avstrijska renta v zlatu	119.80	119.80
„ „ kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	98.45	98.45
Ogrska renta v zlatu 4%	118.57	118.45
„ „ kronah 4%	98.07	98.05
„ „ 3 1/2%	89.75	89.75
Akcije nacionalne banke	1650.—	1648.—
Kreditne akcije	664.—	664.50
London, 10 Lstr.	239.82 1/2	239.80
100 državnih mark	117.10	117.12 1/2
20 mark	23.42	23.43
20 frankov	19.06	19.07
100 ital. lir	95.35	95.50
Cesarski cekini	11.26	11.26

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.30, italijanska renta 105.35, španski exterior 90.57, akcije otomanske banke 603.—, Menjice na London 251.30.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 706.— Lombardi 96.— unificirana turška renta 89.92 avstrij. zlata rent 100.50, ogrska 4%, zlata renta 100.50 Landerban 485.— turške srečke 137.— parizka banka 13.12, italijanske meridionalne akcije 705.—, akcije Rio Tinto 15.62, Mlačna. London. (Sklep.) Konsolidirani dolg 90 1/2%, Lombardi 3 1/2%, srebri 26 1/2%, španska renta 89.— italijanska renta 104 1/2%, tržni diskont, 2— menjice na Dunaju 24.21 dohodki banke — izplačila banke — Mirna.

Tržna poročila 20. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 13.— do K 18.10; rž za april K 14.60 do K 14.64; oves za april od K 14.06 do K 13.98; koruza za maj K 14.76 do K 14.78. Pšenica: ponudbe in povpraševanje s dneje, trdno vzdržano. Prodaja 15.000 met. stot., deloma za 5 stotink zvišanja. Druga žita nespremenjena. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good a — rage za tek. mesec po 50 kg 42 1/2 frk, za julij 43.—

New-York. (Otvoritev.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stotink zvišanja

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za uni 35 1/2, za september 36.— za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2. — Vzdržano. — Kava Rio nevadri loco 37—38, navadna realna 39—40 navadna dobri 41—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 26.—, za maj 26.30, za junij 26.40, za julij 26.60, za avgust 26.70, za september —.—, Stalno. — Vreme: lepo

Sladkor tuzemski. Centrifugal —, prom: K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.— Concassé in Mellis promptno K 68.30 do 69.30, a sept. K —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 13.— St. Java —.—, Mlačno.

Oglas dražbe.

Dne 27. aprila 1905 l. odda se potom javne dražbe na podpisnem e. kr. okrajnem glavarstvu lov v občini Štajk za osemletno dobo v zakup z vzkleno ceno od 160 kron.

Dražba začne ob 10. uri predpoludnem: varščino je položiti najkasneje do 10. ure predpoludnem dneva dražbe.

Natančneja pojasnila da podpisano e. kr. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

SEŽANA, dne 18. aprila 1905.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Franc Geržina

Št Peter na Krasu

ima na prodaj več vagonov konjskega in govejskega sena. Cene po dogovoru.

Za velikonočne praznike!

Kam greš?

Grem kupit par čevljev.

Svetujem ti, da greš k PIEROTU v ulico Riborgo št. 33 nasproti pivovarne »Alle tre porte«, kjer vdobiš obuvale za moške, ženske in otroke, tudi vsprejema poprave in naročbe po meri na debelo in drobno. Se priporoča svojim rojakom

REHAR PETER, lastnik.

Svoji k svojim!

Za praznike!

Gostilna Trošt

v Škorkliji št. 471

(na desno rojanske cerkve navzgor).

Toči izvrstno črno in belo domače ter istrsko vino kakor tudi sveže pivo »Goess«.

Dobra in bogato preskrbljena kuhinja.

Velik senčnat vrt, igrišča in lep razgled.

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso štv. 47

priporoča vsakovrstne

zlatenine in

srebrnine

ter žepne ure.

Sprejema poprave ter kupuje zlato.

Cene zmerno.

Tovarna pohišstva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa štv. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Največja zaloga stekla in porcelana

za domačo rabo in gostilne.

Popolnoma konkurenčne cene.

JAKOB HIRSCH

Trst - ul. Cavana 15 - Trst
(nasproti škofijski palači).

Vrata vrčka štv. 5.

Vrata vrčka štv. 4.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjena cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se v dobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Ivan Gustinčič

ul. Sette Fontane št. 46 (vokal ul. Vittorino di Feltre).

Trgovina s specerijskim in kolonij. blagom
zaloga moka, otrobov, kakor tudi najfinjših
testenin domačega in tujega izdelka.

Zaloga istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecilia 16 (vokal ul. Ruggero Manna)
Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL.

Zaloga

pristnih dalmatinskih vin
lastnega pridelka kakor tudi
oljkega olja.
Prodaja na debelo in drobno.
Franko na dom olje od 5 litrov in vino
v sodčehkih.

Peter G. Bervaldi

ulica Gelsi št. 1
TRST

Karlo Marcuzzi

v ulici Vincenzo Bellini št. 13.

DELAVNICA kirurških priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

Prodajalnica rokovic in kravat

A. HUBMANN

Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19
rokovice glase 1. 2 gumba gl. 1. 3 gumbi gl. 1-20
rokovice od kože Dante za prti 3 gumbi . 1-20
rokovice z imit. rane kože, 3 gumbi . 0-50
rokovice od škotske niti, 3 gumbi nč. 40 in 50
rokovice perferirane, kineške, 3 gumbi nč. 40 in 50
Polovične rokove od svilnatga bombaža —
novost. — Milo „kok“ 8 nč., graški in grški
prah za obraz 10 in 15 novč.
Kravate zadnje novosti.
Rokovice se opere v 24. urah.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novč.
Fuštanj vleur od 27 novč. dalje, bel, siv in
plaket fuštanj. Kolenina bela in siva. Maje, šalji
in rute. Odeja od volne ali bombaža. Preginjala
preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za
moške in ženske. Krila, ugovice, čipke in žamet,
kakor tudi raznovrstne drobnarije.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključno
prodaja gramofonov, zvončkov in fonograf. Zaloga
priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za
popravljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo
obleči, naj se poda v

prodajalnico

izgotovljenih oblek

I. FARCHI Barriera vecchia 5

kjer se vsaki dan izdeluje obleka
v lastni krojačnici.

Fr. Kalasch.

Velikanski izbor izgotovljenih moških oblek

od K 20— do 50—, specialiteta črne od K 30— do 50— Kostumi
od platna ali sukna za otroke od K 3— do 7—. Velik izbor hlače od
K 4— do 15—, delavskih hlače po 240.

Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4—.
Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.

Cene brez konkurence.

TRST, ulica Arcata št. 9 (vokal ulice Sapone).

Fr. Kalasch.

Narodni kolek je
vdočiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišč, c. kr. priv. Lloyd orož, c. kr. finančne
straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših
voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Jrškaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. - TRST - V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na
zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive
plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Usaka dama

prihrani mnogo denarja, ako se služi pri kupovanju manifik. blaga pri trvdki

FERDO TONERN, ul. poste 1 - Trst

Otvoritev bo 1. aprila t. l. Izvadeh cenika:

Lawn Tennis flanela, meter po . 12 nč.	voile de Laine meter po . . . 30 nč.
perkal, dober, meter po . . . 16 „	svila monseline v najnovejših risa- njih, meter po 38 „
I. vrste 80 cm širok pristne barve 25 „	

— Blago od volne za ženske obleke v največji izbi. —

Tapeti iz Smirne, 3 metre dolgi in 2 široki gl. 6.90. Preproge orijentalke in ščipk najnovejše
dela meter od 20 novčičev više. — Garniture za posteljo in mizo od gold. 5 više.

Cenjene dame se naprošajo, da si blagovole ogledati blago.

FERDO TONERN iz Ljubljane.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia II. - **ANTON SANCIN** - Barriera vecchia I.

Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj),
vleur in pletenja; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce
za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapestnic
in kravat. — Moderci in drobnarije.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Izvrstno jedilno olje

po 28 novč. liter v novi prodajalnici

A. BERINI & A. STRINGARI

ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.

Jedilno olje po 28 novč.

Novo prodajalnico jestvin,

založeno z blagom prve vrste kakor kavo, sladkor,
olje, milo, belo in taršno moko, otrobe itd. itd.

priporoča **Andrej Šuc**

Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih
ogrskih mlinov, dve vina v buteljkah, sladčice itd.
Sprejema naročbe za sladčice.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlem, porcelanom
srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor
tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1.85.

Ena krasna zamajeno dobro idoča precizijska ura
na 36 urni tek s pozlačeno veržico 1 krasna špila
s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar.
kamnom za gospe ali dame, 1 krasna garnitura
gumbov iz 3% double zlata za manšete, ovrtnik in
prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-
salna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škatlici z
glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. be-
ležnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega
stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči,
ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro,
ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1.85.
Pošilja na povzete ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni
nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži
vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar
tako povrne.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nove št. 9

priporoča velik izbor ur: Omega,
Schaffhouse, Longines, Tavenes itd.
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe. Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Drogerija

GUSTAV MARCO

ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokostj, petro-
lej, čepiči, ščetke, mila, par-
fumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše
pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI

v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na

prvih mejnarodnih razstavah.

Počasčene se zaupanjem odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo
pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upa-
danji glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobé
čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V škatlicah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja

človeškega življenja po najraznovrstnejših
kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravic do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najakutneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnokristne
namene.